

Az árubemutatók veszélyei.

Talán soha nem fogynak el a termékbemutatók szervezőinek trükkjei: hiába tiltják módszereiket EU-s szinten, ők időről-időre tovább próbálkoznak. Célkeresztjükben elsősorban a gyanútlan nyugdíjasok állnak.

Még mindig előfordul, ámde legtöbbször hivatlan vendégei a postaládáknak a különféle termékbemutatókra szóló meghívók, képeslapok. Az ősz kimondottan kedvez ezeknek az alkalmaknak, egyrészt mert több téli terméket (például paplant) tudnak ilyenkor rásózni a vevőkre, másrészt mert a nyári csúc szezon elmúltával felszabadulnak a helyek a szállodákban, olcsóbb megszervezni a buszos utakat, azaz magukat a termékbemutatókat. A termékbemutatók trükkjei hivatalosan *tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak* minősülnek. Egy kereskedelmi gyakorlat akkor számít tisztességtelennek, ha meghatározott kritériumok alapján a fogyasztóval szemben elfogadhatatlannak tekinthető. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról szóló uniós irányelv szerint bizonyos kereskedelmi gyakorlatok mindig tiltottak az Európai Unió teljes területén.

A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok feketelistáján számos, a termékbemutatókon rendszeresen előforduló hirdetési, értékesítési eszközzel találkozhatunk. Ilyen például a valóságnak nem megfelelő, "korlátozott idejű ajánlatok" használata: "Különleges ajánlat, csak ma!", vagy az érzelmi nyomás (amikor az eladó "kifakad"). Egy másik tipikus eszköz a megtévesztő látszat keltése a fogyasztó jogairól: "Különleges ajánlat csak Önnek", vagy a vásárlásra kényszerítés. Könnyen becsaphatják a gyanútlan áldozatokat.

A fogyasztóvédőkhöz korábban számos kérelem, közérdekű bejelentés érkezett, melyek alapján megállapítható, hogy az árubemutatókat szervező vállalkozások túlnyomórészt személyre szóló meghívókat juttatnak el - elsősorban - az idősebb korosztály részére, valamint telefonon keresik meg a délelőtti órákban otthontartózkodó, valószínűsíthetően nyugdíjas vagy beteg embereket.

Egyre inkább elterjedt, hogy az árubemutatókra burkolt formában invitálják a fogyasztókat, tehát egészségnapra, egészségügyi felmérésre, vizsgálatokra hívják meg őket, majd a helyszínen derül ki számukra, hogy termékbemutatóra és a termékek értékesítésére kerül sor. Betegségekről hangzanak el különböző előadások, majd lehetőséget biztosítanak az általuk megvásárlásra kínált termékek kipróbálására.

A fogyasztóvédelmi szakemberek több alkalommal szembesültek azzal, hogy az árubemutatót szervező vállalkozások esetében előfordult, hogy a termék betegségekre vonatkozó gyógyhatását hangsúlyozták, miközben ezt dokumentálni, szakvéleménnyel alátámasztani nem tudták. Szintén jellemző volt, hogy gyógyászati segédeszköznek minősülő terméket üzleten kívüli kereskedelem útján kívántak értékesíteni, mely jogszabályba ütközik. A termékbemutatókra ellátogató fogyasztók nem tájékozódnak megfelelően a vásárlás feltételeiről, a szerződésben foglaltakról, azt rutinszerűen, alapos áttekintés nélkül aláírják, és csak utólag szembesülnek az abban rögzített, számukra esetleg kedvezőtlen feltételekkel. A gátlástalan szervezők és ügynökök újabb és újabb módszerekkel próbálják a jellemzően idős embereket vásárlásra bírni. Ezek közül az egyik legfelháborítóbb, amikor a rendezvényen "sorsolást" tartanak. Ezen az összegyűlteket előtt nagy csinnadrattával "győztest" vagy "győzteseket" hirdetnek, akik úgy tudják komoly, akár 100 ezer forintos nyereményre számíthatnak. Csak később derül ki számukra, hogy ezt a pénzt nem kapják meg, hanem

vásárlás esetén az akár félmillió forintot is meghaladó vételárból "levonásra kerül". Előfordult olyan eset is, amikor a "szerencsés nyertesnek" a jelenlévők előtt át is nyújtották "nyereményét", majd a folyosón egész egyszerűen elvették tőle - mondván, nem gondolja komolyan, hogy ezt a pénzt valóban neki adják, anélkül, hogy vásárolna valamit. Legyünk óvatosak!

A fogyasztóvédők azt ajánlják, hogy legyünk óvatosak, körültekintőek és ha mégis vásárolnánk egy termékbemutatón, addig ne írjunk alá semmilyen adásvételi- vagy kölcsönszerződést, amíg át nem olvastuk annak minden pontját, beleértve az apró betűs részeket is. A termékbemutatókra a távollevők között kötött kereskedelmi szerződésekről szóló kormány-rendelet előírása vonatkozik, amely szerint az adásvételtől, a termék átvételétől számítva, nyolc munkanapon belül indoklás nélkül elállhat a vevő. Egyes cégek elhallgatják ezt az in-formációt, vagy miután kiárusították készletüket, megszűnnek, így nincs kinek benyújtani elállási igényünket.

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Rendőr-főkapitányság

Bűnmegelőzési Osztály

